

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/181/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812209426
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7812209426.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene a na účet ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 12. februára 2013, č.k. 9C/157/2012-19 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením označeným v záhlaví zaviazal žalobkyňu doplatiť na účet súdu súdny poplatok za námietky zaujatosti vo výške 4.356 eur (66 eur x 66 spojených vecí) v lehote do 10 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podľa pol. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zák. č. 71/1992 Zb.“). Uviedol, že uznesením zo dňa 22.10.2012 Krajský súd v Košiciach rozhodol, že sudkyňa JUDr. Agnesa Hvastová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí, preto s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II ÚS 124/2011 zo dňa 30.3.2011 zaviazal žalobkyňu doplatiť súdny poplatok za námietky zaujatosti v zmysle položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu, a to v každej zo spojených vecí osobitne, podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť. V odvolaní uviedla, že nepodala námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p.. Spoplatňovanie „fiktívneho“ návrhu je podľa názoru žalobkyne bezpredmetné. Podanie žalobkyne okresný súd posúdil ako námietku zaujatosti a podrobil ju spoplatneniu, ale toto podanie neobsahuje obligatórne náležitosti predpísané v § 15a ods. 3 O.s.p. pre námietku zaujatosti. V žalobe žalobkyňa uviedla skutočnosti, ktoré preukazovali fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania vecí vylúčení, lebo majú pomer k veci, k účastníkom konania a sú teda zaujatí podľa § 14 ods. 1 O.s.p.. Okresný súd mal preto postupovať zákonným spôsobom a podľa § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 12 ods. 3 O.s.p. požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Vec mala byť prikázaná inému súdu preto, aby konanie bolo spravodlivé a vo veci samej rozhodoval nestranný zákonný sudca. Poznamenala, že ak by aj súd mal zato, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a zák. č. 71/1992 Zb.“ (správne malo byť Sadzobníka súdnych poplatkov - poznámka odvolacieho súdu), tvrdila, že žalobkyňi nie je možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky. Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. je súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatkov oslobodené. Rovnako sa to týka poplatkov za podané návrhy vo

veci samej, znalecké dokazovanie, či návrhy na vylúčenie sudcov. V zmysle citovaného ustanovenia žalobkyňa v konaní súdne poplatky neplatí.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas žalobkyňa podľa § 204 ods.1 O.s.p. proti rozhodnutiu, voči ktorému je odvolanie prípustné podľa § 201 O.s.p., preskúmal napadnuté uznesenie podľa § 212 ods.1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb., poplatková povinnosť vzniká podaním námietky zaujatosti účastníkom konania podľa osobitného predpisu.

V prejednávanej veci začalo konanie dňa 27.9.2012, teda do 30.septembra 2012, a preto poplatkovú povinnosť posudzoval súd podľa zák. č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30.septembra 2012.

Zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bolo s účinnosťou od 1.októbra 2012 vypustené aj ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č.71/1992 Zb.. Podľa prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1.októbra 2012, uvedeným ust. § 18ca zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.septembra 2012, i keď sa stali splatnými po 30.septembri 2012.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom okresného súdu, že z hľadiska obsahového ide v podanej žalobe (ktorá bola doručená okresnému súdu dňa 27.9.2012) o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcom Okresného súdu Rožňava, o ktorej rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 22. októbra 2012, č.k. 4NcC/21/2012-14. Správne okresný súd postupoval, keď vyrubil súdny poplatok za námietku zaujatosti podľa § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30.septembra 2012. Súdny poplatok bol vyrubený v správnej výške vzhľadom na tú skutočnosť, že v danom prípade bolo spojených na spoločné konanie 66 vecí, pričom žalobkyňa vzniesla námietku zaujatosti v každej z nich; teda podľa pol. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov v každej zo spojených vecí je súdny poplatok 66 €, spolu 4.356 € (66 € x 66 vecí). V každej zo spojených vecí ide o samostatnú žalobu. Označené veci boli spojené na spoločné konanie uznesením okresného súdu zo dňa 9. októbra 2012 č.k. 9C/157/2012-7. Správne teda postupoval okresný súd, keď vyrubil súdny poplatok za všetky vznesené námietky zaujatosti v tomto spoločnom konaní tak, ako je to vyššie uvedené.

Odvolací súd považuje za nenáležité tvrdenie žalobkyne, že súd konal napriek tomu, že nebola podaná námietka zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p.. K tomuto tvrdeniu odvolací súd uvádza, že v predmetných veciach z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala všetky návrhy na začatie konania (žaloby) 27. septembra 2012 a vychádzajúc z ich obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p.) možno ustáliť, že nimi uplatnila nárok na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. a navrhla tiež prikázať veci inému súdu, z dôvodu, že sudcovia Okresného súdu Rožňava sú z prejednávania a rozhodovania tejto veci vylúčení so zreteľom na ich pomer k veci, a účastníkom konania. Ide teda o návrhy (žaloby), ako procesnoprávne úkony účastníka konania, ktorými žalobkyňa uplatnila tak nárok vyplývajúci z právneho vzťahu medzi účastníkmi konania (žalobkyňou a žalovanou), ale súčasne (vzniesla) uplatnila aj námietku zaujatosti. V takomto prípade, z hľadiska spoplatnenia námietky zaujatosti, nevzniká vzťah medzi účastníkmi konania, ale vzniká vzťah osobitný finančno-právny (poplatkový) medzi poplatníkom a štátom, v ktorom návrh na začatie konania podľa § 79 ods. 1 O.s.p. nie je potrebný. Pre vznik tohto vzťahu je relevantné samotné uplatnenie námietky zaujatosti zo strany účastníka konania, pričom takáto námietka môže byť uplatnená buď samostatným podaním (v konaní, ktoré je už začaté) alebo môže tvoriť aj súčasť iného podania (tak, ako v predmetných veciach bola uplatnená v návrhu na začatie konania - v žalobe). Prikázanie veci v zmysle § 12 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy len vtedy, ak súd nemôže vo veci konať, lebo jeho sudcovia sú vylúčení. Za takýchto okolností musí byť vec prikázaná

inému súdu. Nutná delegácia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda „viazaná“ na ust. § 14 ods. 1 O.s.p., z ktorého vyplývajú skutočnosti zakladajúce dôvod, pre ktorý je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Takáto námietka (a s ňou spojená nutná delegácia) nemôže byť predmetom samostatného súdneho konania, ale takého konania, ktoré sa vo veci už začalo na návrh (ako sa to stalo aj v predmetnej veci). Inak by sa sudcovia ani nemohli vyjadriť, či majú relevantný vzťah k veci, k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Bez konkrétnej veci, nemôžu byť ani účastníci konania, ani ich zástupcovia.

Možno ešte uviesť, že v občianskom súdnom konaní súd spravidla rozhoduje o viacerých parciálnych otázkach významných pre konanie (o povinnosti poplatníka zaplatiť súdny poplatok, námietke zaujatosti, ustanovení zástupcu a podobne). O týchto otázkach ale nerozhoduje v nejakom samostatnom (súbežne prebiehajúcom) konaní, ktoré by začínalo osobitným návrhom. Rozhodovanie o týchto otázkach predstavuje integrálnu súčasť jednotného občianskeho súdneho konania, v ktorom je podaný jediný návrh na začatie konania - žaloba. Aj vtedy, keď súd rozhoduje o námietke zaujatosti vznesenej účastníkom (pokiaľ bola podaná) alebo o povinnosti účastníka (poplatníka) zaplatiť súdny poplatok, rozhoduje ako súd v konaní, ktoré začalo podaním návrhu na začatie konania (žaloby).

Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj námietku žalobkyne, že podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zák.č. 71/1992 Zb. nie je jej možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky, lebo konanie vo veciach náhrady škody spôsobené nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je od poplatkov oslobodené.

Vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Od povinnosti zaplatiť tento poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p.. Zhodný názor vyslovil aj Ústavný súd SR v náleze zo dňa 30.marca 2011 sp. zn. II ÚS 124/2011. V tomto smere je vzácné zhodná aj súdna prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď. rozhodnutia zo dňa 11.marca 2013, sp. zn. 3Cdo 100/2013, zo dňa 11. marca 2013, sp. zn. 3Cdo/102/2013, zo dňa 30. októbra 2012, sp. zn. 6Cdo/295/2013, zo dňa 5.decembra 2013, sp. zn. 3Cdo/347/2013, zo dňa 17. decembra 2013, sp. zn. 6Cdo 417/2013, etc.). Odvolací súd nemal dôvod od takto ustálenej súdnej judikatúry sa v prejednávanej veci odchýliť.

Z vyššie uvedených dôvodov a s poukazom na rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky odvolací súd považoval ďalšie námietky žalobkyne v preskúmvanej veci za nedôvodné.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.